
Analiza efectului crizei sanitare asupra evoluției comerțului internațional cu bunuri în semestrul I 2020

Lector univ. dr. Ștefan Virgil IACOB (stefaniacob79@yahoo.com)

Universitatea „Artifex” din București

Drd. Iulian RADU (julian@linux.com)

Academia de Studii Economice din București

Drd. Daniel DUMITRU (dumitru.teticdaniel@gmail.com)

Academia de Studii Economice din București

Abstract

Schimburile comerciale internaționale reprezintă o activitate importantă la nivelul economiei naționale. Exporturile reprezintă posibilitatea de valorificare a unor surplusuri de produse, bunuri și servicii, care pot fi tranzacționate pe piața intra sau extra-comunitară. Desigur, această gamă de produse și servicii se poate realiza în contextul în care există o calitate acceptată de piața internațională și un preț competitiv, comparativ cu oferta celorlalte entități economice concurente de pe piață. Importurile la rândul lor, reprezintă pe de o parte o necesitate a economiei naționale, atunci când aceste importuri sunt importuri de dezvoltare, adică asigură completarea unor minusuri care există în economia națională așa încât anumite activități să poată fi finalizate. De exemplu Renault sau auto Dacia importă încă din Franța o serie de subansamble, care sunt absolut necesare pentru finalizarea produsului finit.

Această activitate a importurilor și a exporturilor a fost analizată atât în piața intra-comunitară, cât și în cea extra-comunitară. În piața intra-comunitară rezultă că schimburile se fac fără perceperea de taxe, de TVA și așa mai departe, fiind în ultimă instanță o vânzare directă pe piețele din statele membre ale Uniunii Europene. Pe de altă parte, o serie de bunuri și servicii se exportă pe piețele extra-comunitare din Europa sau celelalte țări de pe mapamond, dar în comparația făcută rezultă că ponderea cea mai ridicată o au schimburile comerciale intra-comunitare.

Analiza efectuată este pe o perioadă mai lungă de timp, dar și pentru perioade mai scurte, pentru a reliefa modul cum a evoluat această activitate. Reține atenția faptul că deficitul balanței de plăți externe a crescut negativ în sensul că, importurile deși au scăzut, au scăzut într-un procent mai mic față de diminuarea exporturilor, care au înregistrat un procent mai mare.

Datele analizate scot în evidență în special situația din semestrul I al anului 2020, dar și în luna iulie 2020, în care această activitate de schimburi

---

comerciale internaționale continuă să defavorizeze creșterea Produsului Intern Brut și pe cale de consecință a creșterii economice. Datele supuse analizei sunt furnizate de Institutul Național de Statistică sau de Eurostat și au urmărit punerea în evidență în final a efectelor pe care le are criza sanitară, coronavirus, conjugată cu criza economico-financiară, care a apărut și se dezvoltă, asupra rezultatelor economice obținute de România.

Cuvinte cheie: import, export, economie, date statistice, criză

Clasificarea JEL: E01, H12

Introducere

În acest articol referitor la schimburile comerciale internaționale studiul s-a pus pe analiza importurilor și exporturilor realizate de România, într-o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp, pentru a pune în evidență efectul schimburilor prin indicatorul export net (exporturi minus importuri), care de-a lungul timpului este negativ și își aduce o contribuție în acest sens la realizarea și modificarea Produsului Intern Brut.

Au fost analizate rând pe rând importurile și exporturile pe piața intra-comunitară și apoi pe piața extra-comunitară. Rezultă că pe piața intra-comunitară schimburile cresc de la o perioadă de la alta, ca urmare și a directivei Uniunii Europene privind libera circulație a bunurilor și serviciilor în țările membre ale Uniunii Europene, și datorită capacității calitative a pieței românești, exporturile sunt mult reduse față de importurile care sunt în creștere.

Reține atenția faptul că o serie de aspecte de acest gen nu pot fi încurajate să crească sau să scadă, ele limitându-se pur și simplu la concurența pe piața intra-comunitară din punct de vedere al calității produselor similare și a prețurilor.

Totodată analiza efectuată s-a referit și la perioadele recente, semestrul I 2020 și luna iunie 2020, reliefând efectul negativ al pandemiei coronavirus asupra modificării schimburilor care au scăzut și la importuri și la exporturi, dar într-un ritm mai accentuat al exporturilor. De asemenea, a fost urmărit și s-a sugerat că în perioada imediat următoare criza economico-financiară care deja a început să se manifeste, conjugat cu criza sanitară, va avea efecte mult mai grave asupra rezultatelor pe care le va obține România.

Datele supuse studiului, furnizate de Institutul Național de Statistică și de Eurostat, scot în evidență o serie de aspecte care trebuie să fie avute în vedere în formularea strategiei de urmat, pe care să o aibă România în perioada următoare.

Literature review

Amiti, Itskhoki, Konings (2014) au studiat influența activității importatorilor și exportatorilor asupra evoluției cursului de schimb. În lucrarea lor Anghelache, Anghel, Căpușneanu, Topor (2019) abordează o analiză a corelației dintre Produsul Intern Brut și agregatele economice utilizând modelele statistico-econometrice. În ceea ce privesc efectele crizelor asupra evoluției economice sunt analizate în lucrarea lor de Anghelache, Anghel Iacob., Hașegan (2020). O analiză a evoluției prețurilor de consum din România este tratată de Anghelache, Iacob (2020), iar în ceea ce privește evoluția Produsului Intern Brut este abordată în lucrarea lor de Anghelache, Iacob, Grigorescu (2020). În altă ordine de idei, Anghel, Anghelache, Stoica (2019) abordează conceptul și indicatorii eficienței potențialului economic. Chor, Manova (2012) au abordat o serie de aspecte cu privire la condițiile de creditare în comerțul internațional în timpul crizei globale. Hummels (2007) a analizat impactul costurilor de transport asupra comerțului internațional. Această temă este dezvoltată de către Kehoea, Pujolàs, Ruhle (2016) care au pus accentul pe costurile de oportunitate ale antreprenorilor în activitatea de comerț exterior. Marinescu, Anghelache, Anghel, Badiu (2019) sunt preocupați de influența principalilor indicatori macroeconomic asupra evoluției economiei naționale. Nguyen (2012) s-a referit la eșecurile înregistrate de către firme în activitatea de export.

Unele aspecte metodologice

În înțelegerea rezultatelor studiului efectuat asupra evoluției comerțului internațional al României în primul semestru al anului 2020, au fost sintetizate din metodologia utilizată de Institutul Național de Statistică și Eurostat. În acest sens, prin schimburi comerciale INTRA-UE înțelegem expedierile de bunuri din România cu destinația alt stat membru UE și intrările de bunuri în România având ca țară de expediere un alt stat membru UE.

Expedierile din România către celelalte state membre ale Uniunii Europene includ bunuri în liberă circulație care părăsesc teritoriul statistic al României cu destinația alt stat membru UE și bunuri care au fost plasate sub procedura vamală de prelucrare activă (în interiorul țării) sau prelucrare sub control vamal în România și care sunt destinate altor state membre.

În același timp intrările în România din statele membre ale Uniunii Europene includ bunuri în liberă circulație într-un stat membru UE care intră pe teritoriul statistic al României și bunuri care au fost plasate sub procedura vamală de prelucrare activă sau prelucrare sub control vamal în alt stat membru UE și care intră pe teritoriul statistic al României.

Activitatea comercială EXTRA-UE cuprinde schimburile cu celelalte state europene nemembre sau din orice altă arie geografică. Schimburile

---

comerciale cuprind schimburile de bunuri între România și statele nemembre UE, având ca obiect: importul direct de bunuri pentru consum, bunurile importate scoase din antrepozitele vamale sau zonele libere pentru a fi puse în consum, exportul de bunuri de origine națională, precum și exportul de bunuri importate, declarate pentru consumul intern.

Se cuprind de asemenea, importurile temporare de bunuri străine pentru prelucrare activă (în interiorul țării), exporturile de produse compensatoare rezultate după prelucrarea activă, exporturile temporare de bunuri pentru prelucrare pasivă (prelucrare în alte țări), importurile de produse compensatoare rezultate după prelucrarea în afara țării și bunurile importate sau exportate în sistemul de leasing financiar (la valoarea integrală a bunurilor) și quasi-exporturile, pentru care sunt întocmite, la frontiera națională, declarații vamale de export aferente tranzacțiilor internaționale ale operatorilor economici nerezidenți.

În analiza efectuată am acordat atenție analizei comerțului INTRA-UE și comerțului EXTRA-UE, pentru a sesiza volumul activității de schimburi cu cele două grupe de state. De asemenea, am efectuat și o analiză pe total schimburi comerciale internaționale.

Datele valorice sunt exprimate în prețuri FOB pentru exporturi și în prețuri CIF pentru importuri. Prețul FOB (Free on Board) reprezintă prețul la frontiera țării exportatoare, care include valoarea bunului, toate cheltuielile de transport până la punctul de îmbarcare, precum și toate taxele pe care bunul trebuie să le suporte pentru a fi încărcat la bord. Prețul CIF (Cost, Insurance, Freight/Cost, Asigurare, Navlu) reprezintă prețul la frontiera țării importatoare, care cuprinde atât elementele componente ale prețului FOB, cât și costul asigurării și transportului internațional.

Datele valorice sunt exprimate în euro și lei. Conversia în euro a datelor valorice exprimate în lei, se face utilizând cursul de schimb mediu lunar lei/euro comunicat de Banca Națională a României, pentru sistemul INTRASTAT și cursul de schimb lei/euro comunicat de Banca Națională a României pentru penultima zi de miercuri a lunii, pentru sistemul EXTRASTAT.

Datele pe baza cărora se calculează volumul schimburilor comerciale internaționale sunt, pentru comerțul INTRA-UE declarațiile statistice INTRASTAT colectate de către Institutul Național de Statistică (INS) direct de la operatorii economici care au realizat un volum valoric al expedierilor intracomunitare de bunuri sau/și un volum valoric al introducerilor intracomunitare de bunuri superior nivelului pragului statistic Intrastat stabilit pentru fiecare flux și an de referință și declarațiile vamale colectate și prelucrate de către Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), pentru comerțul intracomunitar privind bunuri pentru prelucrare internă sau prelucrare sub

---

control vamal; bunuri care se mișcă din /către părți ale teritoriului statistic al UE dar care nu aparțin teritoriului fiscal al UE.

Pentru comerțul EXTRA-UE datele sunt furnizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), care colectează și prelucrează declarațiile vamale de export și import. Operatorii economici autorizați pentru proceduri vamale simplificate trimit la INS date de export/import utilizând un formular cu structură prestabilită.

În mod particular, datele privind comerțul internațional cu bunuri cu energie electrică și gaze naturale sunt colectate pe formulare statistice de la societățile importatoare/exportatoare și de la operatorii de rețea (CN Transelectrica SA și SNTGN Transgaz SA) de către INS. Importul și exportul nu cuprind cantitățile fizice de energie electrică și gaz natural transportat prin conducte care tranzitează teritoriul național.

Date, discuții, rezultate

România ca și celelalte state europene (membre sau nemembre) sau din lume, resimt efectul crizei sanitare, care se conexează cu criza economico-financiară, care va fi de durată. Analiza efectuată vizează tocmai identificarea efectului crizei care va deveni mai accentuată în perioada următoare.

Comerțul internațional este o activitate deosebit de importantă pentru economia națională. În această direcție o activitate de producție internă deosebită asigură, prin exporturi obținerea de valori suplimentare, care sporesc nivelul Produsului Intern Brut. Importurile dimpotrivă, au efect negativ. În statistică, pentru calculul Produsului Intern Brut se ia în calcul exportul net, respectiv diferența algebrică dintre export și import. În termeni generali, exportul net a fost întotdeauna negativ.

În mod accentuat de strategia impusă de criza COVID-19, va fi dificil de redresat situația în viitor, fiind de anticipat creșteri modeste ale exporturilor și creșteri mai accentuate ale importurilor. Chiar dacă vom înregistra scăderi, acestea vor fi mult mai accentuate la export și mai reduse la import. Astfel, va crește negativ valoarea exportului net cu efect în nivelul pe care îl va înregistra evoluția Produsului Intern Brut.

Importurile și exporturile se desfășoară în mod similar pe acele două piețe intra și extra-comunitare. Importurile au și un efect ușor negativ atunci când, datorită eliminării taxelor de import impusă de poziția de țară membră a Uniunii Europene, care are directiva ce se referă la liberă circulație a bunurilor și serviciilor, deoarece producători nu mai pot fi stimulați și ei nemaifiind competitivi în multe împrejurări, în felul acesta se recurge la importuri. Uneori aceste importuri sunt reprezentate de produse care nu au o semnificație prea mare pentru economia națională, fiind produse de

---

consum care se substituie produselor de consum realizate de producătorii interni.

În realitate în domeniul producției agroalimentare, România a devenit deficitară importând o gamă foarte largă de produse care înainte se realizau în țara noastră și în felul acesta producția internă a dispărut sau s-a diminuat, prețurile devin uneori necompetitive și în felul acesta efectele asupra Produsului Intern Brut, prin indicatorul export net calculat ca diferență între total exporturi și total importuri, conduce la diminuarea Produsului Intern Brut.

În piața extra-comunitară, adică țările nemembre ale Uniunii Europene și țările din alte continente, se constată de asemenea un deficit al importurilor și exporturilor. S-a încercat o interpretare și a indicatorului privind modul de acoperire a importurilor prin exporturi, atât pe total, cât și pe grupa de produse sau pe țări. În marea majoritate acest indice al acoperirii importurilor prin exporturi este subunitar și relevă faptul că acesta conduce la scăderea Produsului Intern Brut, deci având un efect negativ asupra creșterii economice a României.

Reține atenția faptul că numai în luna iunie 2020 deficitul balanței de plăți externe a fost de 1,32 miliarde euro. Acesta este un nivel deosebit de ridicat înregistrat de-a lungul timpului într-o singură lună. Este de anticipat ca în perioada următoare acest deficit al balanței de plăți externe să fie mai ridicat și pe cale de consecință să aibă efecte tot mai negative asupra realizării și modificării Produsului Intern Brut. Spunem modificării Produsului Intern Brut, deoarece în prin principiu ar trebui să utilizăm o strategie de creștere mai accentuată a exporturilor, de diminuare a importurilor, astfel încât exportul net să conducă și la creșterea Produsului Intern Brut pe seama acestor factori.

În perioada 01.01-30.06.2020, exporturile FOB au însumat 28590,0 milioane euro, iar importurile CIF, 37255,4 milioane euro.

De asemenea, în perioada 01.01-30.06.2020, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2019, exporturile au scăzut cu 18,1%, iar importurile au scăzut cu 12,6%.

În ceea ce privește deficitul balanței comerciale (FOB/CIF) în perioada 01.01-30.06.2020 a fost de 8665,4 milioane euro, mai mare cu 935,7 milioane euro decât cel înregistrat în perioada 01.01-30.06.2019.

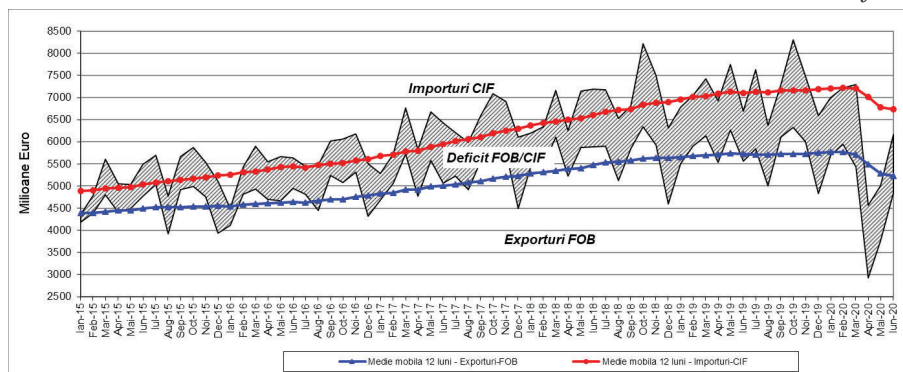
În luna iunie 2020, exporturile FOB au însumat 4843,3 milioane euro, iar importurile CIF au însumat 6164,6 milioane euro, rezultând un deficit de 1321,3 milioane euro.

Față de luna iunie 2019, exporturile din luna iunie 2020 au scăzut cu 12,9%, iar importurile au scăzut cu 7,9%.

Datele privind evoluția comerțului internațional în perioada ianuarie 2015 – iunie 2020 sunt prezentate în graficul numărul 1. Se observă căderea deosebită începând cu luna martie 2020.

Exporturile, importurile și soldul balanței comerciale în perioada ianuarie 2015 – iunie 2020

Grafic 1

În primele șase luni ale anului 2020 au scăzut accentuat exporturile. În luna iunie soldul activității de plăți externe comerciale a fost de 1321,30 milioane euro. Exporturile s-au diminuat ca urmare a reducerii producției pentru export, gamei reduse de bunuri exportate, prețului și calității bunurilor, etc.

Aceste aspecte au fost stimulate în perioada 01.01-30.06.2020, ponderi importante în structura exporturilor și importurilor sunt deținute de grupele de produse: mașini și echipamente de transport (46,6% la export și 35,6% la import) și alte produse manufacturate (31,0% la export și respectiv 30,0% la import). Datele sunt prezentate sintetic în tabelul numărul 1.

**Comerțul internațional pe grupe de produse conform CSCI Rev.4, în
perioada 01.01-30.06.2020**

Tabel 1

	Exporturi FOB			Importuri CIF		
	1.I-30.VI 2020			1.I-30.VI 2020		
	Milioane euro	Pondere în total export (%)	în % față de 1.I-30.VI 2019	Milioane euro	Pondere în total import (%)	în % față de 1.I-30.VI 2019
TOTAL	28590,0	100,0	-18,1	37255,4	100,0	-12,6
din care, în relație cu UE 27	20827,1	72,8	-18,6	27195,8	73,0	-12,6
Alimente și animale vii	2270,4	7,9	+11,3	3527,9	9,5	+6,2
din care, în relație cu UE 27	956,7	3,3	-2,7	3029,3	8,1	+6,8
Băuturi și tutun	783,3	2,7	+46,7	346,3	0,9	-0,3
din care, în relație cu UE 27	590,6	2,1	+31,4	256,8	0,7	+2,0
Materiale crude, necomestibile, exclusiv combustibil	918,1	3,2	-14,6	1065,7	2,9	-15,0
din care, în relație cu UE 27	483,6	1,7	-15,5	659,4	1,8	-15,0
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	802,5	2,8	-43,0	2010,3	5,4	-35,6
din care, în relație cu UE 27	344,8	1,2	-37,0	575,8	1,5	-16,7
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală și vegetală	77,3	0,3	-19,9	95,7	0,3	+23,7
din care, în relație cu UE 27	50,8	0,2	-43,1	75,0	0,2	+19,4
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă secțiune	1493,6	5,2	-7,2	5787,7	15,5	+1,7
din care, în relație cu UE 27	954,0	3,3	-7,5	4543,7	12,2	-2,7
Mărfuri manufacturate clasificate în principal după materia primă	4776,4	16,7	-18,0	7063,2	19,0	-14,0
din care, în relație cu UE 27	3488,3	12,2	-18,4	4963,3	13,3	-18,7
Mașini și echipamente pentru transport	13315,1	46,6	-20,9	13253,0	35,6	-16,8
din care, în relație cu UE 27	10533,6	36,8	-19,6	10132,4	27,2	-17,0
Articole manufacturate diverse	4101,1	14,3	-24,4	4096,2	11,0	-12,2
din care, în relație cu UE 27	3415,6	11,9	-24,3	2952,2	7,9	-15,5
Bunuri necuprinse în altă secțiune din CSCI	52,2	0,2	-5,6	9,5	*)	-2,0
din care, în relație cu UE 27	9,0	*)	-30,2	7,8	*)	-3,4

Notă: Diferențele între datele pe total și valorile obținute din însumarea diverselor structuri utilizate sunt datorate rotunjirilor.

*) Sub 0,05

Sursa: INS comunicat nr. 20/10.08.2020

Valoarea schimburilor INTRA-UE27 de bunuri în perioada 01.01-30.06.2020 a fost de 20827,1 milioane euro la expediții și de 27195,8 milioane euro la importuri, reprezentând 72,8% din total exporturi și 73,0% din total importuri.

Valoarea schimburilor EXTRA-UE27 de bunuri în perioada 01.01-30.06.2020 a fost de 7762,9 milioane euro la exporturi și de 10059,6 milioane euro la importuri, reprezentând 27,2% din total exporturi și 27,0% din total importuri.

Concluzii

Articolul realizat pe baza studiului efectuat asupra evoluției activității comerciale internaționale conduce la unele concluzii teoretice și practice. În primul rând rezultă că exporturile și importurile continuă să fie în dezechilibru, în sensul că importurile cresc sau scad, dar într-un procent diferit. Importurile când se reduc, se reduc un procent mai mic, iar exporturile de reduc într-un procent mult mai mare.

O altă concluzie este aceea că deficitul balanței de plăți externe se menține negativ și el va continua să crească, mai ales ca urmare a efectelor pe care le are criza sanitară (COVID 19), asupra producției de export, asupra necesităților de a importa, de nevoile economiei naționale. Teoretic rezultă că se impune o strategie de sprijinire prin subvenționare sau alte ajutoare acordate întreprinderilor românești cu specific în activitatea de producție pentru export, așa încât să se echilibreze acest raport între exporturi și importuri, încât măcar să se anuleze sau cel mult să fie un deficit din ce în ce mai mic.

Concluzionăm și faptul că indicatorul statistic privind acoperirea importurilor prin exporturi se menține și se va menține în mod subunitar și în perioadele următoare.

Practic constatăm că efectele pe care le are criza sanitară determinată de pandemia coronavirus a avut efecte negative asupra activității de comerț internațional al României, atât la importuri, cât și la exporturi.

S-a constatat că exporturile au scăzut într-un procent mai mare decât importurile care s-au diminuat cu un procent ceva mai redus. Rezultă că în perioada următoare, aspect reliefat pe analiza efectuată pe datele de care am dispus va fi tot negativă, întrucât vor continua să se manifeste efectele crizei sanitare, care deja se conjugă cu efectele crizei economico-financiare.

În trimestrul II al anului 2020 scăderea Produsului Intern Brut este de 12,3%, cea mai mare diminuare trimestrială a Produsului Intern Brut din anul 2000 și până în prezent. Criza economico-financiară va impune pe lângă diminuarea exporturilor, concomitent dar mai rezonabil și a importurilor cu afectarea unor alți indicatori macroeconomici. Astfel, va crește numărul

---

populației neocupate, va crește probabil și numărul șomerilor, rata șomajului, se va accentua și inflația, deoarece oferta mai redusă de pe piață impune influențarea prețului la o cerere mai mare, dar și alți indicatori cum ar fi atragerea de investiții străine directe, care s-au diminuat foarte mult în semestrul I 2020 la ceva cu puțin peste 200 de milioane de euro. Acesta este cel mai mic nivel înregistrat de investițiile străine directe atrase de piața României.

O altă concluzie este aceea că efectele crizei economico-financiare care se va declanșa și manifesta mai pronunțat în perioada următoare, va avea efecte tot mai negative asupra indicatorului export net, cu efect direct în diminuarea Produsului Intern Brut ca rezultat finalul total al economiei naționale. Cu alte cuvinte și pe baza modificării schimburilor comerciale internaționale se anticipează ca în perioada următoare și în primul rând la sfârșitul anului 2020, Produsul Intern Brut să fie diminuat cu un indicator cu două cifre față de anul 2019.

O ultimă concluzie este aceea că față de efectele crizei economico-financiare din perioada 2008-2010, în anul 2020 și următorii efectele vor fi net superioare, dar cu semn negativ asupra economiei naționale. Redresarea pe baza estimărilor efectuate se anticipează să fie mult mai lentă și de durată, așa încât efectele crizei economico-financiare care s-a declanșat să conducă la o reluare nu în formă de V, poate în forma de U sau și mai negativ să fie în formă de L, adică să se ajungă la un nivel negativ, care să se plafoneze pentru o perioadă de timp.

Bibliografie

1. Amiti, M., Itskhoki, O., Konings, J. (2014). *Importers, Exporters, and Exchange Rate Disconnect*, American Economic Review, American Economic Association, vol. 104(7), pages 1942-1978
2. Anghel M.G., Anghelache C., Stoica R. (2019). The concept and indicators of the economic potential efficiency, Supplement, no. 3, pp. 58-69
3. Anghelache C., Iacob Ș.V. (2020), *Analiza evoluției prețurilor de consum în România în anul 2019*, Revista Română de Statistică - Supliment nr. 5, pp3-17
4. Anghelache, C., Iacob Ș.V., Grigorescu D.L. (2020). The analysis of the quarterly evolution of the gross domestic product in 2019, Theoretical and Applied Economics, Volume XXVII (2020), No. 1 (622)
5. Anghelache C., Anghel M.G., Iacob Ș.V., Hașegan D.A. (2020), *The Chronic Effects of the Crises on the Evolution of the Humanity*, Economic Insights – Trends and Challenges, Vol.IX(LXXII) No. 2 pp 23-33
6. Anghelache, C., Anghel M.G., Căpușneanu S., Topor D.I. (2019). *Econometric model used for GDP correlation analysis and economic aggregates*, Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research, Issue 1/2019; Vol. 53, pp. 183-197, ISSN 1842–3264
7. Chor, D., Manova, K. (2012). *Off the Cliff and Back? Credit Conditions and international trade during the global financial crisis*, Journal of International Economics, 87(1), pp. 117-133

-
8. Hummels, D. (2007). *Transportation Costs and International Trade in the Second Era of Globalization*, Journal of Economic Perspectives, Summer 2007, vol. 21, no.3, pp. 131–154
  9. Kehoea, T., Pujolàs, P., Rühle, K. (2016). *The opportunity costs of entrepreneurs in international trade*, NBER Working Paper Series, Cambridge, August 2016, Working Paper No. 22514
  10. Marinescu R.T., Anghelache C., Anghel M.G., Badiu A. (2019). *The main indicators of national wealth that have an effect on macroeconomic performance*, Romanian Statistical Review, Supplement, no. 4, pp. 81-91
  11. Nguyen, D.X. (2012). *Demand uncertainty: Exporting delays and exporting failures*, Journal of International Economics, 86, pp.336-344